

BİR YUVARLAK MASA TOPLANTISI ÜZERİNE

Aslan Yavuz ŞİR

Analist

TESEV, TOBB Üniversitesi ve ORSAM işbirliği ile Ankarada 6 Mart 2015 tarihinde Ermeni Diasporası-Türkiye İlişkileri konulu bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda ABDde yaşayan ve Ermeni diasporasının tanınan 3 ismi; Prof. Dr. Gerard Libaridian, Dr. Asbed Kotchikian ve avukat Edgar Martirosyan konuşmacı olarak bulunmuşlar ve birer konuşma yapmışlardır. Chatham House kuralları ile yürütülen toplantıda katılımcılar da kendilerine tanınan kısa süre içerisinde soru sorma ve yorum yapma imkânı bulabilmişlerdir. Konuşmacılar ve katılımcıların profili incelendiğinde, düzenleyici ve destek veren kurumların Ermeni görüşlerine yakın bir katılım öngördükleri izlenimi oluşmaktadır.

Türkiyede özellikle diasporadan gelen kanaat önderi Ermenilerin veya Ermeni soykırımı iddiasını destekleyen kişilerin konuşmacı olduğu çok sayıda toplantı yapılıyor. Bu toplantılara katılanlar, Ermeni tezlerini savunan fikirlerini özgürce dile getiriyor, buna aksi yönde fikir belirtebilecek ya da kendi tezlerine karşı tezler savunabilecek kişi veya kurumları da söz konusu tartışmalara dâhil etmeden yapabiliyorlar. Yalnızca son 3 ayda, sadece Ankarada, çok sayıda Ermeni diasporasından araştırmacının ya da Ermeni tezlerini savunan kişilerin katılımı ile 2 önemli toplantı yapılabilmektedir. Bu toplantılarda örneğin Ermeni soykırımı savlarını kabul etmenin ve bu tek taraflı tarih anlayışı ile yüzleşmenin Türkiyenin demokrasi mücadelesinin vazgeçilmez bir parçası olduğu, Türk halkı ve devletinin soykırım iddialarını tanımamasının, Türkiyenin demokratik ve insan haklarına saygılı bir ülke olmasını imkânsız kılacağı fikrine de sıkça vurgu yapılıyor. Yalnızca Ermeni tezlerini savunan kişilerin konuşmacı olduğu, geriye kalanların ya cevap veren ve soru soran, ya da sadece dinleyen konumunda olduğu bu toplantıların yapılması verimsizdir, zira ancak soykırım olduğu iddiasını savunan kişiler özgürce fikirlerini beyan edebilmektedir.

Bu iddialara karşı çıkan veya aksi yönde fikir beyan eden Türk veya yabancı akademisyen, uzman veya halktan birisinin ise Türkiye dışında dünyanın herhangi bir yerinde ayrımcılığa uğramadan bu görüşlerini savunabildiğini görmek neredeyse mümkün değildir. Dünyanın en önemli Osmanlı tarihçilerinden birisi olarak kabul edilen merhum Prof. Dr. Stanford Shaw, ABD 1977 yılında Ermeni soykırımı yoktur dediği için Ermeniler tarafından tehditlere maruz kalmış ve evi bombalanmıştır. Uğradığı bu baskılar, Ermeni terörist örgütlerinin de en aktif olduğu döneme denk gelmektedir. Bu baskılar bugün de farklı şekillerde devam etmektedir. Örneğin Prof. Dr. Justin McCarthy Türkiye dışında gittiği her ülkede baskılara

maruz kalmakta, konferans vermesi önlenmeye çalışılmakta, inkârcı yaftası yapıştırılarak hakarete uğramaktadır. Nitekim en son Avusturalyada 2013 yılı sonunda Melbourne Üniversitesi gibi akademik bir çatı altında yapacağı konuşma ülkedeki Ermeni lobisinin girişimleriyle tamamen önlenmiştir. 27 Şubat tarihinde Kanadada bulunan Toronto Üniversitesinde planlanan ve yine Prof. McCarthynin ve Amerikalı avukat Bruce Feinin konuşmacı olacakları toplantının engellenmesi için her türlü propaganda ve baskı yapılmıştır. Fransız tarihçi Maxime Gauin, Hollandalı akademisyen Dr. Armand Sag, Amerikalı akademisyen Prof. Dr. Michael M. Gunter, benzer baskılara maruz kalan akademisyen ve tarihçilerden sadece bazılarıdır. Nitekim 1915: Ermeni Soykırımını başlıklı kitabını yakın zamanda yayınlamış ve bu iddiaları benimseyen Hasan Cemalin dahi Erivanda maruz kaldığı tepkiler dahi bu çerçevede değerlendirilebilir. Doğu Perinçekin İsviçrede başlayan ve AIHM nezdinde devam eden mücadelesi, sadece Ermeni diasporasının değil, kendisini demokratik ülkeler kategorisinde gören ülkelerin de aslında fikir özgürlüğü konusundaki muğlak tavırlarını göstermektedir.

Burada sorulması gereken soru, örneğin Ermeni görüşlerine yakın olmayan üç araştırmacının Erivanda 1915 olaylarının soykırım olarak addedilemeyeceği yönündeki fikirlerini, Ermenilerin Türkiyede olduğu gibi özgürce beyan etmelerinin mümkün olup olmadığıdır. Türkler ve Ermeniler arasında diyalog kurulması amacıyla Türkiyede düzenlenen toplantılarda dahi tek taraflı olarak Ermeni görüşlerine yer verilebilirken, bunu Ermenistanda yapmanın mümkün olamayacağı açıktır. Ermenilerin tek yanlı görüşlerini özgürce beyan etmeleri fikir özgürlüğü olarak addedilirken, bu görüşler ile bağdaşmayan kişiler inkarcı veya ırkçı olarak nitelendirilmekte ve baskıya maruz kalmaktadır. Bu tutum Türk-Ermeni diyalogunu ilerletmek bir yana, monolog yapmaktan öteye gidemeyecek bir ilişki olmakta, gelecekte inşa edilmesi beklenen toplumsal ve siyasi mutabakatın da temellerini zayıflatan, karşılıklı güvensizliği ve uyuşmazlığı derinleştiren bir yaklaşım olmaktadır.

Yazar Hakkında :

Aslan Yavuz Şir AVİM'de Kıdemli Analist olarak çalışmaktadır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler alanında doktora adaydır. Türk-Ermeni ilişkileri, Ermenistan siyaseti, Orta Asya ve Kafkasya alanlarında çalışmalar yapmaktadır.

Atıfta bulunmak için: ŞİR, Aslan Yavuz. 2026. "BİR YUVARLAK MASA TOPLANTISI ÜZERİNE." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 28. Mart 08. Erişim Haziran 09, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/BIR-YUVARLAK-MASA-TOPLANTISI-UZERINE>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır